

Sygn. akt: I C 344/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lipca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Tadeusz Trojanowski
Protokolant:	Anna Szpręgiel

po rozpoznaniu w dniu 3 lipca 2014 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa A. Z. (1)

przeciwko Z. J.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. pozbawia w całości wykonalności nakaz zapłaty wydany przez Sąd Okręgowy w Gliwicach w dniu 20 listopada 2003 roku w sprawie o sygn. akt X GNc 2185/03 zaopatrzony w klauzulę wykonalności w dniu 22 marca 2012 roku zasądający od A. Z. (1) na rzecz (...) Sp. z o.o. w K. kwotę 150.723,15 (sto pięćdziesiąt tysięcy siedemset dwadzieścia trzy 17/100) złote z odsetkami oraz kosztami procesu w kwocie 5.899,10 (pięć tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt dziewięć 10/100) złotych;
2. pozbawia w całości wykonalności nakaz zapłaty wydany przez Sąd Okręgowy w Gliwicach w dniu 24 listopada 2003 roku w sprawie o sygn. akt X GNc 2184/03 zaopatrzony w klauzulę wykonalności w dniu 27 marca 2012 roku zasądający od A. Z. (1) na rzecz (...) Sp. z o.o. w K. kwotę 59.325,03 (pięćdziesiąt dziewięć tysięcy trzysta dwadzieścia pięć 03/100) złotych z odsetkami od dnia 12 stycznia 2003 roku oraz kosztami procesu w kwocie 4.654,90 (cztery tysiące sześćset pięćdziesiąt cztery 90/100) złote;
3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 21.320,00 (dwadzieścia jeden tysięcy trzysta dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

I C 344/13

UZASADNIENIE

Powód wniósł o pozbawienie wykonalności w całości dwóch tytułów wykonawczych opisanych w pozwie: nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w Gliwicach sygn.akt X GNc 2185/03 i nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w Gliwicach. sygn.akt 2184/03. W uzasadnieniu pozwu podano, że pozwany po uzyskaniu klauzuli wykonalności na jego rzecz wystąpił z wnioskami o wszczęcie egzekucji należności wynikających z powołanych wyżej nakazów. W toku postępowań egzekucyjnych strony zawarły ugodę pozasądową. Powód zapłacił na rzecz pozwanego wskazana w ugodzie kwotę. Pozwany cofnął wnioski egzekucyjne, ale następnie skierował do powoda pismo, że uгода jest nieaktualna i ponownie wszczął egzekucje.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa (k.52) podając że w tytułach wykonawczych nigdy stroną nie była spółka (...). Podano, że ugoda pozasądowa nie odpowiadała pozwanemu, nie czyniła zadość w stosunku do całokształtu zadłużenia. Zarzucono brak dowodu potwierdzenia zapłaty. Podano, że pozwany podpisał ugodę tylko dlatego, iż inaczej nie mógłby otrzymać środków od powoda. Podniesiono że pierwotnie ugoda miała inną treść, lecz gdy pozwany udał się celem jej podpisania, okazało się iż powód obniżył jej wartość. W ugodzie nie podano danych pozwalających dokładnie ustalić tożsamość stron.

Podano też w odpowiedzi na pozew, że pozwany uchylił się od skutków prawnych zawartej w ugodzie, co nie napotkało sprzeciwu powoda; powód nie złożył skargi na czynności komornika. Podano że powództwo złożono dopiero po ponad roku od wszczęcia egzekucji. Zarzucono, że pismo cofające egzekucje przygotował powód a pozwany je tylko podpisał. Wskazano na rozbieżność kwot podawanych w uzasadnieniu pozwu. Na koniec zarzucono, że powód próbował wyzyskać trudną sytuację finansową pozwanego poprzez zapłatę drobnej kwoty podczas gdy całkowite zadłużenie wynosiło ponad dziesięć razy tyle. Zdaniem pozwanego zawarta ugoda jest nieważna i stanowi czyn niedozwolony.

Sąd ustalił co następuje.

Ugodą pozasądową Z. J. oraz A. i E. Z. ustalili że wierzycielowi przysługują wierzytelności z nakazów SO w Gliwicach: z 20.11.2003 r. –XGNC 2185/03 oraz z 24.11.2003 r. –X GN (...). Strony ustaliły że dla zaspokojenia wszelkich roszczeń wierzyciela wynikających z opisanych tytułów, wierzyciel otrzyma od dłużnika A. Z. (1) i jego żony E. Z. - kwotę 43 000 zł w terminie do 17.08.2012 roku- tytułem całkowitego zaspokojenia roszczeń. Wierzyciel oświadczył, że nie będzie dochodził żadnych dalszych kwot wobec całkowitego zaspokojenia jego roszczeń. Wierzyciel zobowiązał się do cofnięcia wniosków egzekucyjnych. Strony uznały za rozliczone i zaspokojone wszelkie roszczenia wierzyciela wynikające z nakazów zapłaty SO szczegółowo opisanych w paragrafie pierwszym ugody (k.9).

Wnioski egzekucyjne zgodnie z ugodą zostały cofnięte (k.10,11).

W dniu 18,09.2012 r, komornik wydał postanowienia o umorzeniu egzekucji(k.12-15).

W dniu 3.09.2012 r. wydano postanowienie o umorzeniu postępowania o nadaniu klauzuli wykonalności przeciwko E. Z. wobec cofnięcia wniosku (k.17).

Pismem z dnia 4.10.2012 roku pozwany poinformował powoda, że ugoda jest nieaktualna, podano że nosiła ona braki formalne w postaci braku nr pesel. Pismo zawierało zdanie: „Dokonana przez Pana wpłata 43.000 zł uchyla jedynie roszczenia Z. J. wobec Pana małżonki o czym niniejszym pismem Pana się zapewniam.”Pozwany w piśmie tym podnosił, że dokonana wpłata potwierdza że powód posiada środki których istnienie zataja oraz zapowiedział wznowienie postępowania egzekucyjnego (k. 18).

Pismem z dnia 5.11.2012 r. Komornik zawiadomił wszczęciu egzekucji (k.19) w oparciu o powołane tytuły egzekucyjne (k.20-27).

Postanowieniem Prokuratora Prokuratury Rejonowej G.-zachód wszczęto śledztwo -1 Ds. /1787/13 w sprawie udaremniania zaspokojenia wierzyciela Z. Z. i A. Z. (2) poprzez wyzbycie i ukrycie swojego majątku, w celu udaremnienia wykonania wyroków sądowych, o czym pismem powiadomiono pozwanego (k.64).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wyżej powołane dokumenty złożone do akt. Dokumenty złożone do akt wątpliwości nie budziły. Odnośnie kwoty 42.000 zł pełnomocnik powoda na rozprawie sprostował oczywistą omyłkę pisarską zawartą w uzasadnieniu pozwu(k.102); oczywista omyłka znajduje się także w nazwie spółki podanej w pozwie(prawidłowo :Drogo-B. zamiast: D.-B.).Omyłki te znajdowały się tylko w pozwie i uzasadnieniu, dokumenty źródłowe wątpliwości nie budzą. Dowodem wykonania zobowiązania przez powoda jest fraza zawarta w piśmie pozwanego „dokonana przez Pana wpłata 43 000 złotych”.

Sąd zważył co następuje.

Zarzuty pozwanego z odpowiedzi na pozew nie są zasadne. Ugoda pozasądowa jest ważna. Zgodnie z art.917 kc strony poczyniły wzajemne ustępstwa, z istoty tego przepisu wynika, że ugodę zawiera się by „uchylić niepewność co do roszczeń”, a zatem by stworzyć stan stabilizacji .Koncepcja pozwanego, by przez zawarcie i wykonanie ugody wybadać wypłacalność powoda budzi daleko idące zastrzeżenia nie tylko prawne ale i w zakresie zasad współzycia społecznego- hipotetyczne przyjęcie takiej koncepcji zniweczyłoby stabilność regulowania zobowiązań a w szczególności zniwelowałoby znaczenie ugód , ta ważna instytucja prawna, pozwalająca łagodzić spory, stałaby się martwa. Strony są związane ugodą a jej wykonanie stanowi wykonanie zobowiązania, którego ugoda dotyczyła a zatem zobowiązania te wygasły ,tytuły wykonawcze należało zatem pozbawić wykonalności. Podpisem na ugodzie powód wykazał, że w chwili jego składania ugoda mu odpowiadała. Okoliczność że uprzednio omawiano projekt ugody na wyższą kwotę, nie ma znaczenia skoro pozwany nawet nie podnosi że działał w błędzie tym zakresie.

Brak jest również jakichkolwiek dowodów potwierdzających zarzut pozwanego zgodnie z którym powód, przez zawarcie rzeczony ugody usiłował doprowadzić pozwanego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Pozwany skutku nieważności ugody usiłował poszukiwać w regulacji odpowiadając art.388 kc (wyzysk) jednakże nie uprawdopodobnił niezbędnych dla uwzględnienia tegoż zarzutu przesłanek określonym tym przepisem (przymusowe położenie, niedołęstwo, niedoświadczenie).Osoba która uzyskuje tytuły wykonawcze na swą rzecz jako następcą prawny musieć zdawać sobie sprawę z możliwych skutków w tym ewentualnej niewypłacalności dłużnika. Wiedzą powszechną jest iż wielu dłużników jest niewypłacalnych i nie jest rzadkością iż wierzyciel woli zaspokoić się choćby minimalną częścią nominalnej wierzytelności niż nic nie uzyskać. Zatem z samej dysproporcji kwoty pierwotnej i kwoty ugodzonej nie można domniemywać nieważności ugody a innych istotnych zarzutów nie postawiono. Nadmienić należy że pojęcia czynność prawna(jest nią ugoda) i czyn niedozwolony są rozłączne; czyny niedozwolone podlegają odrębnej regulacji która niniejszej sprawie nie ma zastosowania wobec wyczerpującego uregulowania kwestii ugody w przepisach 917 i 918 kc.

Nie ma także przesłanek z art.58 kc gdyż sama dysproporcja świadczeń nie jest wystarczająca do zakwalifikowania danej czynności prawnej jako nieważnej bowiem prawo jak i zasady współzycia społecznego nie zabraniają zawierania takich umów. Okoliczność iż toczy się postępowanie w sprawie ukrywania majątku nie może uzasadniać stanowiska procesowego pozwanego, gdyż zgodnie z art.918 kc uchylenie się od skutków prawnych ugody zawartej pod wpływem błędu dopuszczalne jest tylko wtedy gdy błąd dotyczy stanu faktycznego, który według treści ugody obie strony uważały za niewątpliwy a spór albo niepewność nie byłyby powstały, gdyby w chwili zawarcia ugody strony wiedziały o prawdziwym stanie rzeczy. Nie można uchylić się od skutków prawnych ugody z powodu odnalezienia dowodów co do roszczeń , których ugoda dotyczy , chyba że została zawarta w złej wierze. Także odnalezienie- a chwili obecnej jedynie poszukiwanie- dowodów wypłacalności dłużnika nie może być podstawą podważenia ugody. Z założenia dłużnik swój stan majątkowy zna, a wierzyciel z reguły go nie zna; wierzyciel miał wybór –poszukiwać majątku dłużnika lub przyjąć –co uczynił- zaoferowaną kwotę ze skutkiem wygaśnięcia zobowiązania. Ustawa wprowadza domniemanie dobrej wiary już w części wstępnej kodeksu(art.7 kc) a wierzyciel nawet nie wykazał złej wiary powoda.

Niewskazanie numerów dowodów osobistych nie jest przesłanką ważności ugody (tożsamość stron wątpliwości ani stron ani osób trzecich nie budzi a ugoda wszak została zrealizowana) a nadto w żadnej mierze nie usprawiedliwia złożenia oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli.

Odnosnie wykonania zobowiązania przez powoda to wynika ono wprost z wyżej cytowanego pisma pozwanego. Bez znaczenia jest zarzut zwlekania z wytoczeniem powództwa skoro prawo nie przewiduje ustawowego terminu, zatem wystąpienie z pozwem po kilkunastu miesiącach jest dopuszczalne. Milczenie powoda odnośnie pisma powoda nie może być uznane za przyjęcie jego argumentacji skoro nie ma przepisu w tym zakresie. Skargi na czynności komornika składa się w materii uchybień formalnych, a takich uchybień nie było; powód wybrał prawidłową drogę procesu. Kto wypisywał pisma egzekucyjne, znaczenia nie ma , skoro podpisała je uprawniona osoba. Omyłki pisarskie z uzasadnienia pozwu –skoro są oczywiste - znaczenia także mieć nie mogą.

Roszczenie pozwanego wygasło poprzez wykonanie zawartej ważnej ugody a zatem na zasadzie art.840 par.1 pkt 2 kpc orzeczono jak w sentencji.

O kosztach (na koszty składają się opłata od pozwu i wynagrodzenie adwokata) postanowiono na zasadzie art.98 kpc biorąc pod uwagę wartość przedmiotu sporu i ostateczny wynik sprawy w której toczyło się też postępowanie zażaleniowe.